

Sammendrag og gullkorn

RORG-samarbeidet setter denne høsten og vinteren opp en workshop-rekke med det vi kan kalle kom-bli-med kvelder for Wikipediaredigering. Vi inviterer bredt ut blant våre medlemmer og ber interesserte komme med laptop og pågangsmot, så hjelper vi hverandre å komme i gang med faktisk redigering og oppretting av artikler på Wikipedia.

Første samling satte vi også opp en innledende presentasjon av Wikipedia og noen synspunkt på hvorvidt organisasjoner bør delta i denne kunnskapsdugnaden. Wikipedianeren [Ulf Larsen](#), førsteamanuensis ved HiO Røy Krøvel samt redaktør for fagbladet Journalisten kom med innledninger og kloke ord. Denne første delen av arrangementet samlet rundt 25 personer totalt.

Dette sammendraget er ikke et referat, men teksten er beholdt i jeg-form for bedre leservennlighet.

Redigert sammendrag av Ulf Larsens innledning:

Først, det er en feil i invitasjonen; det er ikke Wikimedia som eier eller drifter Wikipedia. Wikimedia er en stiftelse som jobber for å fremme Wikipedia, men selve innholdet på Wikipedia er åpent for alle, og ikke eiet av noen.

- Det frie engasjement er bærebjelken i Wikipedia, penger bør ikke bli noen motivasjonsfaktor

Jeg skal si noe om norskspråklig Wikipedia. Det er store forskjeller mellom de som er aktive her, mange har brukerkonto og er aktive sånn dann og vann, mens det er en 2–300 som er virkelig superaktive brukere. Dette tror jeg lett kan tidobles, men vi må la det komme naturlig. Penger bør ikke bli noen motivasjonsfaktor, det frie engasjement er bærebjelken i Wikipedia. Det en viss terskel for å komme i gang, men mye av dette kan løses "over bordet" mens man redigerer. Denne workshopen virker som en smart mulighet for å løse dette og komme over den første kneika.

Hvorfor er det hensiktsmessig for organisasjoner å være aktive på Wikipedia? Det er en rekke gode grunner til dét. Wikipedia er verdens ca 5. største nettsted, og 400 000 000 personer er innom årlig – og tallet bare vokser. Folk søker ofte etter informasjon på nettet via Google, men det er svært vanlig at Wikipedia popper opp høyt eller øverst på googlesøk. Her er det store muligheter, og om dere organisasjoner bruker bare én liten prosent av kreftene på Wikipedia, mener jeg det skulle svare seg bra.

- Det som kommer på norskspråklig Wikipedia blir ofte oversatt til engelskspråklig Wikipedia, og motsatt

Nå er det ofte vi hører at det engelskspråklige Wikipedia er bedre, så hvorfor bruke tid og krefter på det norskspråklige Wikipedia da? Til dette vil jeg gi to svar; for det første er at det faktisk er mange som ikke er så bekvemme med å lese lange tekster på krevende engelsk. Å ha gode norskspråklige artikler gjør at informasjonen tilgjengeliggjøres lettere. For det andre er det et samspill mellom de forskjellige Wikipediene, det som kommer på norskspråklig Wikipedia blir ofte oversatt til engelskspråklig Wikipedia, og ikke minst motsatt. Det er masse gode artikler på engelskspråklig Wikipedia som bør oversettes til norskspråklig. Det er over 200 språkutgaver, og vi

- En viktig huskeregel er at konseptet er revolusjonært – men det skal ikke innholdet være!

ser at gode artikler fort får internasjonal spredning.

En viktig huskeregel for Wikipedia, er at *konseptet* er revolusjonært – men det skal ikke innholdet være! Bruk gode og anerkjente kilder, blogger og sånt er fy-fy. Generelt er det noen Do's and Dont's, men disse er fint forklart i Wikipedias såkalte fem søyler:

Wikipedia:Fem søyler

Fra Wikipedia, den frie encyklopedi

Wikipedias offisielle regler og retningslinjer kan sies å være basert på **fem søyler** som definerer Wikipedias karakter:

Wikipedia er en encyklopedi som behandler emner fra generelle encyklopedier, spesialiserte encyklopedier, leksika og almanakker. Wikipedia er **ikke** en ordbok, en propagandamaskin, en avis, en markedsplass, et annonsemarked, en bedriftskatalog, et eksperiment i anarki eller demokrati eller en samling lenker (hverken interne eller eksterne).

Wikipedia har en nøytral synsvinkel, som innebærer at vi streber etter artikler som ikke forfekter ett enkelt standpunkt. Dette krever av og til at man presenterer mange synspunkter, og ikke presenterer noen av disse som «sannhet». Dette betyr at man skal sitere **verifiserbare autoritative kilder** i størst mulig grad, spesielt på **kontroversielle områder**.

Wikipedia er fritt tilgjengelig og redigerbart for alle. All tekst i Wikipedia er lisensiert under **Creative Commons-lisensen Navngivelse-Del på samme vilkår 3.0**, og mye er også lisensiert under **GNU fri dokumentasjonslisens (GFDL)**. Tekst fra Wikipedia kan distribueres deretter.

Wikipedia har regler for etikette: Respekter andre wikipedianere selv om du ikke er enig med dem.

Wikipedia har ikke permanente regler bortsett fra de fem prinsippene som belyses her.

http://no.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Fem_s%C3%B8yler

Wikipedias fremste regel for etikette er: *Vær dristig, men oppfør deg skikkelig!* Alt kan tilbakestilles, men husk ordtaket, "when in Rome, do as the romans". En annen, viktig greie er å skrive i leksikalsk stil. Tenk på hva slags språk du ville forventet å finne i Store Norske Leksikon eller Encyclopædia Britannica. Informasjonen skal være nøytral og saklig

Det er ingen formell eller erklært rangstige på Wikipedia, men på en uformell måte kan man si at man "bygger kapital" ved å være aktiv og gjøre sterke bidrag. Derfor; registrer deg! Dette er enkelt og uproblematisk, og gjør at folk kan kjenne deg igjen og forstå mer av hva du bidrar med. Alle endringer dukker opp på Wikipedia-siden "Siste endringer", og å være registrert gjør at folk kjenner deg igjen på denne siden – dette er veldig bra!

- Man "bygger kapital" ved å være aktiv og gjøre bidrag, derfor viktig å registrere seg!

Nå kan alt dette virke forvirrende og fremmed, men det klarer når man kommer i gang. Min siste oppfordring er at dere i RORG-samarbeidet har masse kunnskap, her er det ingenting å nøle etter!

Etter Ulf Larsen holdt Roy Krøvel en innledning, her er et redigert sammendrag:

Min erfaring med studentene på journalistlinja på HiO og deres forhold til Wikipedia, er at de ser på Wikipedia som et fullverdig verktøy. Merk, altså ikke som ufeilbarlig kilde, men et flott verktøy, spesielt for å skaffe seg oversikt over et felt raskt, eller å finne generell bakgrunnsinformasjon.

Det blir stadig vekk snakket om feil på Wikipedia. For meg virker ikke å være et spesielt stort problem i praktisk anvendelse, men det er uansett viktig å ha bevissthet om. Det kan beskrives to vesensforskjellige kategorier feil:

1. Faktafeil. Dette forekommer, men pleier ikke bli liggende lenge, og er heller ikke nødvendigvis særlig avgjørende for artikkelens generelle informasjonsverdi.
2. Såkalte "First Edit" feil. Dette er mye vanskeligere å oppdage, men kanskje mer avgjørende feil. Dette er feil som kommer med på første fremlegging av en artikkel, når den opprettes. Dette kan fort sette seg fast i selve artikkelstrukturen, og etablerer seg som et element som bare videreføres derfra.

- Såkalte "First Edit" feil er vanskelige å oppdage. Dette er feil som kommer med på første fremlegging av en artikkel, og setter seg fast i selve artikkelstrukturen, og videreføres derfra

Likevel, det er høy bevissthet blant studentene om muligheten for feil på Wikipedia, dette er i seg selv en hensiktsmessig kvalitetssikring.

Jeg vil fremheve én ting som gjør Wikipedia spesielt:

- *The medium is the message*

Med dette mener jeg at måten Wikipedia er bygd opp og hvordan man interagerer med det, definerer hvordan dette mediet påvirker oss. Dette gjør om på den strukturen vi ofte er vant med; *Avsender → Budskap → Medium → Målgruppe*. Min oppfordring er å gå inn i dette mediet nettopp for å utfordre den tilvante tankegangen fra andre, tradisjonelle medier. Mange nett- og generelle medier sliter på flere fronter, men Wikipedia er uten tvil et sted hvor seriøs og bred informasjon spres, dere organisasjoner med et legitimt informasjonsønske bør bli med i denne trenden.

- Høy kvalitet i en argumentasjon oppstår når man tar med den andre sidens *beste* argument. Når man søker høy kvalitet på en hel argumentasjon, og ikke bare i et enkelt argument, må man hjelpe med å få frem den andres standpunkt på en bra måte

En viktig dimensjon som kan være naturlig å understreke i når organisasjoner vurderer å skrive på Wikipedia, er det som Arne Ness kalte *god argumentasjon*. Hvis man søker høy kvalitet på en hel argumentasjon, og ikke bare i et enkelt argument, må man hjelpe med å få frem *det beste i den andres standpunkt på en bra måte*. I større Wikipedia-artikler som går forbi ren faktainformasjon, vil en slik tilnærming gjøre kommunikasjonen sterk. Dette er fint mulig for organisasjoner å utføre, og bør være noe man streber etter dersom man har et genuint ønske om solide bidrag til Wikipedia.

(Siden Roy Krøvel er en drivende dyktig akademiker, hadde han selvsagt med en uhyggelig lang liste over relevant litteratur som han villig vekk lot inkludere i dette sammendraget, se siste side.)

Siste innledning kom fra Helge Øgrim, her er et redigert sammendrag:

Wikipedia er mye brukt av journalister. Det er flere årsaker til dette, men en viktig faktor er at man slipper støyen som ellers alltid følger med, om man søker via Google eller andre kilder. Selv er jeg en sterk tilhenger og stor bruker av Wikipedia, men ikke noe særlig aktiv som skribent der.

Jeg skal prøve å beskrive hvordan jeg opplever Wikipedia som journalist, og hvilke tendenser jeg tror er viktig å merke seg. Én ting som virker klart, er at Wikipedia er veldig mye brukt av journalister, ikke ukritisk, men i stort omfang. Alle vet at det kan forekomme feil på disse artiklene, men større feil på Wikipedia er jo så sjeldent at det nesten blir egne nyhetssaker om det når det oppdages. Ren sabotasje eller feilinformasjon forekommer, men dette klarer journalister som regel å fange opp. Da det ble skrevet at Stoltenberg var pedofil, ble dette en nyhet – men ingen journalister tok selve informasjonen seriøst, den var åpenbart feil. Slike ting oppdages raskt og korrigeres fortløpende, dette er en av Wikipedias store styrker for journalister. Feilinformasjon på Wikipedia er ikke noe problem for journalister per i dag. Det har jo enda ikke vært noen saker hvor journalister faktisk har kommet med feilinformasjon de først ble presentert for på Wikipedia, dette har ikke skjedd enda. Ikke minst tror jeg Wikipedia passer godt inn i trenden vi ser med at stadig flere, også journalister får seg smart-phone, dette utvider og endrer bruksområdet for Wikipedia betydelig.

- Større feil på Wikipedia er så skjeldent at det nesten blir egne nyhetssaker når det oppdages

- Wikipedia en godtepose; den er gratis og du kan velge selv hva du vil forsyne deg med

Jeg vil kalle Wikipedia en godtepose; den er gratis og du kan velge selv hva du vil forsyne deg med.

Ett problem som dere som organisasjoner må forholde dere til, er at engelskspråklig Wikipedia har så mye større nytteverdi enn den norskspråklige utgaven.

Tyngdekraften i engelskspråklig Wikipedia trekker de mest proffe brukerne og skribentene dit, og vel også mange ikke-proffe. Engelskkunnskapene i befolkningen skyter i været, og dette forsterker trenden. For å si det sånn, det skal mye til for å nå meg via norskspråklig Wikipedia.

Uansett, dere i politiske organisasjoner kan virkelig bidra på Wikipedia. Dere har jo greie på ting! Nå er dere ønsket velkomne av dette miljøet, så det er bare å komme i gang!

- Dere i politiske organisasjoner kan virkelig bidra på Wikipedia. Dere har jo greie på ting!

Etter disse innledningene gjorde vi nettopp det vi ble utfordret til, de som ville ble igjen utover kvelden og redigerte eller opprettet nye artikler på Wikipedia. En stor takk til innleiderne, men ikke minst til Wikipedianerene [Kjetil_r](#) og [KjellG](#) som i tillegg til innleder [Ulf Larsen](#) ble med utover kvelden og bidro med teknisk støtte og oppmuntrende ord. Veldig flott!

Referanse- og litteraturliste, med takk til Roy Krøvel

- Augar, N., Raitman, R., & Zhou, W. (2004, 5-8 December). Teaching and learning online with wikis. Paper presented at the Beyond the comfort zone: Proceedings of the 21st ASCILITE Conference, Perth.
- Barsky, E., & Purdon, M. (2006). Introducing Web 2.0: social networking and social bookmarking for health librarians. *The Journal of the CanM1 Abramsdian Health Libraries Association*, 27(3), 65-67.
- Bruns, A., & Humphreys, S. (2005). Wikis in teaching and assessment: the <i>M/Cyclopedia</i> project. Paper presented at the Proceedings of the 2005 international symposium on Wikis.
- Castells, M. (2001). *The internet galaxy. Reflections on the internet, business, and society*. Oxford: Oxford University Press.
- Chesney, T. (2006). An empirical examination of Wikipedia's credibility. *First Monday*, 11(11).
- Denning, P., Horning, J., Parnas, D., & Weinstein, L. (2005). Wikipedia risks. *Commun. ACM*, 48(12), 152-152.
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm *Journal of Communication*, 43(4), 7.
- Forte, A., & Bruckman, A. (2006). From Wikipedia to the classroom: exploring online publication and learning. Paper presented at the Proceedings of the 7th international conference on Learning sciences.
- Giles, J. (2005). Internet encyclopaedias go head to head. *Nature*, 438(7070), 900-901.
- Greenhow, C., Robelia, B., & Hughes, J. E. (2009). Learning, Teaching, and Scholarship in a Digital Age: Web 2.0 and Classroom Research: What Path Should We Take Now? *Educational Researcher*, 38(4), 246-259.
- Gullvåg, I. (1983). Depth of intention. *Inquiry: An Interdisciplinary Journal of Philosophy*, 26(1), 31 - 83.
- Konieczny, P. (2007). Wikis and Wikipedia as a Teaching Tool. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 4(1 January), 20.
- Luyt, B., Aaron, T. C. H., Thian, L. H., & Hong, C. K. (2008). Improving Wikipedia's accuracy: Is edit age a solution? *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 59(2), 318-330.
- McKay, S., & Headley, S. (2007). Best Practices for the Use of Wikis in Teacher Education Programs. Paper presented at the Society for Information Technology and Teacher Education International Conference 2007, San Antonio, Texas, USA.
- McLoughlin, C., & Lee, M. J. W. (2007). Social software and participatory learning: Pedagogical choices with technology affordances in the Web 2.0 era. Paper presented at the ascilite 2007. ICT: Providing Choices for Learners and Learning. Retrieved from <http://www.ascilite.org.au/conferences/singapore07/procs/mcloughlin.pdf>
- Næss, A. (1953). *Interpretation and preciseness: a contribution to the theory of communication*. Oslo: I kommisjon hos Jacob Dybwad.
- O'Reilly, T. (2004, June). *The Architecture of Participation*. Retrieved 25.11., 2009, from http://www.oreillynet.com/pub/a/oreilly/tim/articles/architecture_of_participation.html

Owston, R. D. (2009). Comments on Greenhow, Robelia, and Hughes: Digital Immersion, Teacher Learning, and Games. *Educational Researcher*, 38(4), 270-273.

Pollard, E. A. (2008). Raising the Stakes: Writing about Witchcraft on Wikipedia. *The History Teacher*, 42(1), 16.

Potts, H. W. W. (2009). Review of: *Lazy Virtues: Teaching Writing in the Age of Wikipedia*. *The Wikipedia Signpost*, 5(17), 3.

Surowiecki, J. (2004). *The wisdom of crowds : why the many are smarter than the few and how collective wisdom shapes business, economies, societies, and nations* (1st ed.). New York: Doubleday
:.

Williams, J. B., & Jacobs, J. (2004). Exploring the use of blogs as learning spaces in the higher education sector. *Australasian Journal of Educational Technology*, 20(2), 232-247.